

Dos segles de premsa a Girona

Enguany s'acompleix el segon centenari del periòdic més antic que es conserva dels que s'han publicat a Girona. Es tracta de la *Gazeta de Gerona*. No commemorem els dos segles de l'aparició del periòdic, sinó del primer número que se'n conserva.

l'impremta de Josep Bro, situada al carrer de les Ballesteries; el mateix carrer on un segle més tard s'editaria el *Diari de Girona*.

Josep Bro, a més d'impressor, era un home amb moltes activitats i iniciatives, i una d'elles va ser la d'introduir a

El número 1 de 1793, primer exemplar conservat de la "Gazeta de Gerona".

Num. 1.

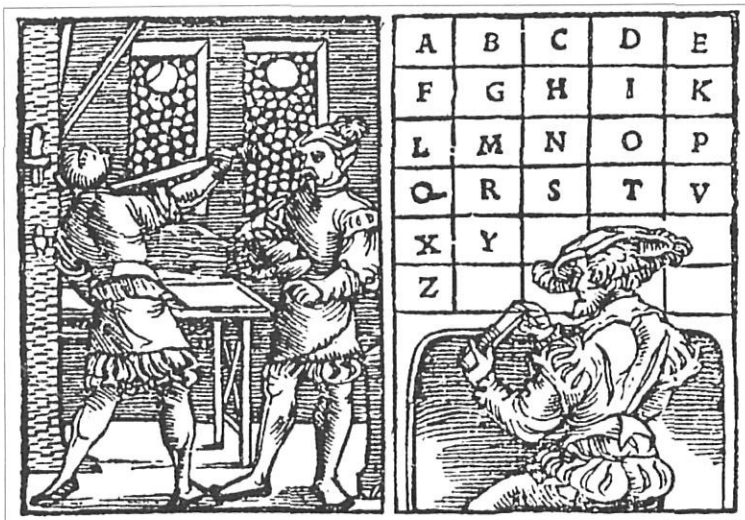

Viena 20 de Noviembre de 1792.
Acaba S. M. I. de hacer una gran mudanza en la administracion interior. La Cancilleria de Corte de Bohemia y Austria, la Cámara de Hacienda, la Junta de negocios Eclesiásticos, y la de fundaciones, han sido suprimidas; y se ha creado un Directorio general que reunirá todos estos ramos, conio tambien la direccion política y de rentas de Hungria. Constará de 12 vocales, ademas de los Secretarios y otros subalternos; el Conde de Kollowrath es el Ministro dirigente ó Gobernador. Divídese este Directorio en dos Senados: el uno para los asuntos de Bohemia, Moravia y Galizcia, y el otro para los de Hungria y demas Estados Austríacos.

Avisan de Sculin que los Turcos rebeldes, que se hallaban dueños de los arrabales y Ciudad de Belgrado, sorprendieron el 24 de Octubre en número de 1300 hombres à la ciudad: diéron el asalto por tres distintas partes, y se apoderaron de ella sin mas pérdida que de 30 à 40 hombres. Han conservado en su empleo al Baxá de la plaza: la guarnicion se ha juntado con ellos, y todos han jurado defenderse hasta el último apuro. Luego escribiéron al Comandante Imperial de Senlia, asegurándole que mantendrán la mejor armonia y el reciproco comercio con nrostros pueblos inmediatos, pues solo desean gozar pacificamente de sus bienes y haciendas.

Berlin 25 de Noviembre.

Antes de ayer llegó aqui un correo con órdenes del Rey al Departamento de guerra y al General Mollendorf à fin de que se despachen con la posible brevedad à las orillas del Rhin los Regimientos señalados anteriormente para este servicio, y aun otros que se nombran. No falta quien supone que el total de tropas Prusianas, con que

En l'article d'Enric Claudi Girbal publicat a la *Revista de Gerona*, del mes d'agost de 1894, es dona notícia de l'esmentat periòdic. Girbal ens diu que va poder consultar una col·lecció incompleta d'aquest periòdic que és el primer que es va publicar a la ciutat. Pel que ell va poder veure, deduïa que es va començar a publicar els primers dies de l'any 1787. Per tant, aquesta seria la data inicial de la publicació de premsa periòdica a Girona, uns tres segles després de l'establiment de la primera impremta a la ciutat.

Girbal pogué examinar exemplars de la *Gazeta* corresponents als anys 1788, 1789, 1790, 1791 i 1800. Aquesta publicació periòdica es va començar a estampar a la

Girona la publicació periòdica. A la mort de Josep Bro el seu cunyat, Fermí Nicolau, va continuar regint el taller, primer com a administrador de la seva germana, Maria, vídua de Josep Bro, i posteriorment com a propietari. Nicolau era també un home amb iniciatives i aspiracions, que el van portar a editar encara un altre periòdic, l'any 1795, el *Correo de Gerona*.

Sempre segons Girbal, la *Gazeta* es va estampar, l'any 1800, als tallers de Vicens Oliva.

D'aquesta publicació se'n conserven els exemplars corresponents a l'any 1793. Des del núm. 1, del 4 de gener, fins al núm. 104, que correspon al 30 de desembre. Són els cent-quatre números que totalitzen la publicació de l'any 1793. També

"L'ingrés de la col·lecció de 1973 a la Biblioteca de Girona es deu a l'ofertament que en va fer un jove historiador gironí, Joaquim Nadal".

es conserva un exemplar de l'any 1794.

L'exemplar de 1794 porta el número 2, fet que demostra que cada any es començava numeració nova. Això i l'afirmació, abans esmentada, de Girbal, d'haver vist exemplars de diversos anys, descarta que el núm. 1 de 1793 sigui el de l'inici d'aquesta publicació, com erròniament s'havia cregut. Es tracta del primer número de l'any, però no de la publicació.

L'exemplar de l'any 1794 es conserva a l'Arxiu Històric de la Ciutat. La col·lecció de l'any 1793 la posseeix la Biblioteca Pública de Girona. És un volum en quart, relligat en pergamí. L'ingrés d'aquest volum a la Biblioteca es deu a l'ofertament que en va fer un jove historiador gironí, que posteriorment ha exercit un paper important a la vida ciutadana, com a professor universitari i com alcalde de la ciutat. Joaquim Nadal va rebre, a canvi de la seva valuosa aportació, uns exemplars del Certamen de l'Associació Literària de Girona. Aquest desigual intercanvi representà

per a la Biblioteca adquirir un volum del primer periòdic editat a Girona, d'una raresa i d'un valor incalculables, i es va despendre només d'uns exemplars que tenia multiplicats.

La *Gazeta* sortia el dilluns i el divendres de cada setmana. S'hi incloïen notícies arribades de diversos llocs d'Espanya i especialment dels països europeus. Els esdeveniments ressenyats feia dos o tres mesos que s'havien produït. Els textos reflectien la situació d'Europa, tan commoguda per les repercussions de la Revolució Francesa, tant en el camp

ideològic, com en les accions bèl·liques. A cada número hi havia també unes referències bibliogràfiques sobre obres de recent publicació.

No hi hem trobat cap notícia referent a Girona i les seves comarques. El seu valor no es deu pas al seu contingut gironí, que és nul; sinó a la seva condició editorial i perquè dona la visió que des d'aquí es tenia de la situació europea en un moment transcendental de la nostra història.

ENRIC MIRAMBELL

